Published monthly by Slovenian National Federation of Canada.
President Vladimir Mauko
For the Editorial Board,
Rudolf Čuješ, Dr. Rer. Pol.
Address: 61 McFarland Ave. Toronto 10, Ontario, Canada.
Ortoprint, New Toronto
Subscription rates: $3.- per year.

slovenska DRŽAVA

FOR A FREE SLOVENIA

SVETA ZAVEST

NIKOLI NAROD NE IZGINE,
ČETUDI GA VES SVET TEPTA,
KI POLN KREPOSTI JE, VRLINE,
POLN VERE - V SEBE IN BOGA.

Simon Gregorčič

Letnik — Volume IV | TORONTO, 20. OKTOBER 1954 | Številka 10 - Number 10

Novi program SLS

Slovenija, ki izhaja kot priloga Ameriške domovine, je 20. septebra t. l. objavila „Program SLS" obenem z nekaj članki, ki se nanašajo na novi program. Isti program je izšel že več mesecev preje v Svobodni Sloveniji, enako tudi članki, ki jih moremo smatrati kot nekak komentar k programu.

Kot posebno razveseljivo dejstvo je treba ugotoviti, da se je po dolgem obotavljanju in zavračanju slovenskega državnega gibanja stranka vsaj načelno izrekla za slovenski državni program.

„Slovenski narod ima po naravnem pravu pravico do svoje države, da sam ureja svoje življenje, da stopa v državne zveze ter sodeluje v družini svobodnih narodov. SLS stremi in dela, da bi slovenski narod uveljavil to svojo pravico in se ves združil v slovenski državi" (Iz čl. 1).

SLS še vedno smatra „da je svobodna povezanost držav na slovanskem jugu najnaravnejša in najboljša" (čl. 8), ker „zemljepisne, geopolitične in gospodarske okolnosti, sorodnost krvi in jezika ter potrebe za obrambo ozemlja kažejo in utemeljujejo usodno življensko povezanost slovenskega naroda z ostalimi južno-slovanskimi narodi", (čl. 7) toda odločitev prepušča narodu, ki naj „odloči s splošnim, enakim in tajnim glasovanjem vprašanje vstopa Slovenije v vsako zvezo držav" (čl.8).

Iz te povezanosti besedila moremo sklepati, da je tudi SLS pokopala dolgo zatrjevano tezo o kontinuiteti Jugoslavije. Tudi SLS kot stranka se v programu izreka **kvečjemu za zvezo držav južnoslovanskih narodov in ne več za zvezno državo.** Tudi je razveseljivo dejstvo, da je **priznala pravice dokončne odločitve narodu.**

Kot stranka ima SLS gotovo pravico, da zagovarja določene oblike naddržavne povezanosti, v tem primeru južnoslovanske in da zanjo tudi agitira. Pripravljena pa mora biti seveda, da bodo njeni razlogi postavljeni na tehtnico in presojani po njih vrednosti. Vrednost gospodarskih razlogov je gotovo omajal Janez Arnež v isti Sloveniji (Slovenci, Trst in komunizem, 16. avgusta 1954), ki smo ga v glavnem ponatisnili pod zaglavjem „Iz slovenskega tiska", O členu 7 na splošno je D. V. zapisal v Slovenski poti: „Kakor tedaj vidimo, nobeden od razlogov navedenih v čl. 7 programa ne drži" CL. II. št. 4. str. 66). Tehtne razloge proti je navedel Kj v članku „Kako dolgo z ali za Jugoslavijo" (v Slovenski poti, L. II. št. 3 in 4).

Čeprav nepoučeni ne vemo točno, čigav otrok je novi program SLS - program sam naglaša, da so „strankini zastopniki sklenili objaviti . . . program SLS". dočim piše dr. M. Krek „Začasno vodstvo SLS v izgnanstvu je odobrilo naš (dr. Krekov?, možganskega trusta SLS?) op. pisca) program in sklenilo, da ga objavi" (v članku „Slovenski program")- je gotovo umesten poziv dr. Kreka, naj budi objava programa k politični delavnosti. Priporoča razpravljanje o programu ter želi, da se pomankljivosti izrazijo v razpravah in člankih, torej javno, kar je gotovo obetajoče znamenje v slovenski politični zgodovini. Doslej je bilo gotovo preveč senčnih strani v načem političnem življenju.

Povdarek na politični dejavnosti v smeri skrbi za občo blaginjo, kar naj bi bila vsaka politika, tudi strankarska, bo gotovo bolj družil Slovence kot pa trmasto vztrajanje na zgodovinskih formulacijah, ki jim je čas izbil vsako podlago ter na nedotakljivosti izbranih.

Razen objave programa SLS v slovenskem tisku pričakujemo, da bo vodstvo SLS sporočilo svoje stališče glede slovenske države ne samo ostalima strankama, s katerima sestavlja Narodni odbor, marveč tudi ostalim političnim organizacijam, s katerimi sodeluje, zlasti N.C.F.E., Organizaciji zedinjenih narodov ter vladam vseh demokratičnih držav, predvsem seveda velesilam Zapada.

Slovenska država kot glasilo slovenskega državnega gibanja se gotovo veseli, da se je v SLS po velikih ovinkih in obotavljanju vrhov končno le uveljavila volja večine članstva, o kateri nismo nikdar dvomili. Delo za dosego temeljnega slovenskega cilja, za ustanovitev lastne države, bo s tem gotovo mnogo olajšano ter bo moglo biti v večji meri osredotočeno na naloge, ki nas bodo čakale, ko bomo morali prevzeti nase tudi odgovornost za uspeh svoje države, saj ne bo treba več v toliki meri pobijati prazne strahove in neupravičene predsodke, ki jih je bilo doslej polno zlasti v šepetajoči propagandi od ust do ust.

dreš

29. oktober

GOSPA MAJDA JUREČIČ V SLOVENSKI NARODNI NOŠI

Slovenci so se naselili na današnjem ozemlju v 6 st. Po končani naselitvi so slovenska naselja obsegala 70.000 qukm od Tagliamenta in Friulija ter Istre da Blatnega jezera, od Trsta do Visokih Tur in Donave. Na tem ozemlju so v zgodnjem srednjem veku, ko je povsod po Evropi vladal fevdalni sistem, organizirali prvo demokratično ureditev držav v Evropi. Jean Bodin, ki je spočel zamisel o suvereniteti sodobnih držav, je zapisal o ustoličenju slovenskega vojvode: „Obred ustoličenja karantanskih vojvod nima tekmeca na svetu." Žal je bila doba politične svobode kratkotranja - samo tri stoletja. Slovenski narod je bil obsojen na politični molk in razkosan na razne uprave enote avstroogrske monarhije vse do 1. 1918. Toda že 1. 1848 je dvignil svoj glas in zahteval zedinjenje vseh Slovencev v eno upravno enoto. Ko je razpadla avstroogrska monarhija, so Slovenci ustanovili Narodne odbore, ki so vzeli oblast v lastne roke. 29. oktobra 1918 - so Slovenci praznovali dan narodnostne svobode. Žal je bila ta svoboda kratkotrajna. Mirovne pogodbe so razkosale slovenski narod na 4 države in oni del, ki je živel v Jugoslaviji, ni užival onih pravic, ki mu kot narodu pripadajo. Druga svetovna vojna nam je zopet prinesla trojno okupacijo, njen zaključek pa ponovitev prejšnje razkosanosti z delnim popravkom meje proti Italiji ter vsiljeno diktaturo komunizma. Ko se danes spominjamo dni slovenske svobode iz 1. 1918, vemo, da je naš cilj pred nami: Svobodna demokratična Slovenija v zaledju Trsta kot član obnovljene evropske skupnosti.

Slovensko državo morete dobiti v TORONTU tudi v knjigarni ALL NATIONS BOOK and FILM SERVICE LTD. 340 College Street in v MONTREALU pa na 3449 Blvd. Street Lawrence.

GOSPODARSKI POMEN NOVIH.

Na Socialnem tednu angleško govorečih katoličanov v Londonu, Ont., je govoril tudi namestnik ministra za državljanstvo in vse-) ljevanje Col. Laval Fortier, ki je med drugim povdaril, da so novi naseljenci v veliki meri zmanjšali odvisnost kanadskega trga od zunanje trgovine. Po vojni je prišlo v Kanado že nad 1 milijojn novonaseljencev. Ker porabi povprečni Kanadčan na teden $6.50 za hrano, porabijo novonaseljenci tedensko $6,500.000 samo za hrano, kar pomeni zaposlitev velikega števila Kanadčanov, razen tega pa se njihovo povpraševanje razteza tudi na druge dobrine.

Letošnji socialni teden je bil posvečen vprašanju vseljevanja in naselitve na deželi. Francosko govoreči katoličani so imeli letos svoj socialni teden v Mont Laurier.

Sad socialnega tedna v pogledu novonaseljencev je bil: Pomagati novo naseljencem, da se čimprej počutijo doma (hudo je, če si vedno tujec med tujci) in pomagati posebej, ter povspesevati delo za one novokanadčane, ki žele ostati na kmetijah.

AVSTRIJSKI LIST O SLOVENCIH NA KOROSKEM

Kulturno politični tednik „Die oesterreichische Furche" je priobčil 14. avgusta t. 1. dva članka, ki sta vzbudila posebno zanimanje Slovencev. Članek brez podpisa pod naslovom" . . . toda trpljenje bo rodilo sadove" razpravlja o verski svobodi v Jugoslaviji. V glavnem obravnava obisk g. Bergweilerja v Jugoslaviji. Poročilo je posneto po Duhovnem življenju. Drugi članek je napisal prof. Borut Žerjav, lektor za južno slovanske jezike na vseučilišču Svobodne Evrope v Strassburgu: „Južna Koroška v slovenski luči". Urednikov predgovor in pa članek, ki je bil objavljen v tedniku „Furche" zaslužita, da ju v celoti prevedem.

MIROSLAV KREK

„Iz Strassburga smo prejeli spodaj priobčeni prispevek, čigar vzvišeno stališče in umerjeni jezik zaslužita resno obravnavanje. V tem članku načeto vpračanje nam je dobro znano. Kočljivost njegovega značanja nas ne sme privesti do stališča, češ da vprašanje sploh ne obstoja ali da ni vredno potu vseh plemenitih. Naša priobčitev naj se razume kot prispevek dobre volje.

Die Furche.

„Kot priložnostnemu bralcu Vašega tako moderno in svetu odprto urejevanega lista mi je posebno ugajal članek dr. Walterja J. Otisa.

„Kar piše pisatelj z ozirom na „italijanski pogled na Južno Tirolsko", kaže na tako potrebno in redko zanimanje za stališče ‚drugega" soseda.

„Italijansko - avstrijski nesporazum glede Južne Tirolske je nam Slovencem toliko manj nepoznana stvar, ker živi skoraj pol milijona naših sonarodnjakov 25 let v istem, če ne še slabšem položaju kot nemško govoreči prebivalci Alto Adige. Slovenci so v nekdanji Julijski Benečiji do sitega spoznali italijansko narodnostno doktrino. Popolnoma soglašem z mnenjem g. dr. Otisa: Čutudi je mišljenje prof. Jemilosa tu in tam plod plemenitega prepričanja, ne bi smeli njegovega načina po skušnjah zadnih 30 let „porabiti za reševanje sodobnih sporov, če naj se postavijo odnosi ne samo v ozkih mejah Tirolske, temveč tudi v velikih predelih Evrope na novo, mirnejšo in plodnejšo podlago."

„Mimogrede naj omenim - smatram to omembe vredno - da je slovenska javnost od 1918 vedno simpatizirala z „borbo za obstanek" Južnih Tirolcev. Pri tem ne mislim samo na našega takratnega tržaškega poslanca dr. Josipa Wilfana, poznejšega predsednika manjšinske lige, temčev na najširše plasti slovenskega prebilvalstva v Italiji, Jugoslaviji in - Avstriji.

„Leto 1918 je sicer prineslo glavnemu delu naroda dolgo zaželeno svobodo v južnoslovanski državi Srbov, Hrvatov in Slovencev; narodna celota, etnična Slovenija pa je doživela po razpadu monarhije amputacijo, ki jo imenuje francoski zgodovinar Emile Haumant „un demembrement", razkosanje. Komaj se je torej čuditi, če se čutijo Slovenci povezane z vsemi onimi, ki so postali na katerem koli prostoru Evrope žrtev izreka „čigar pokrajina, njegov tudi jezik."

„Mi vsi smo podedovali od stare Avstrije dobro in slabo. Vprašanja sožitja narodov v stari Avstriji, ki jih že monarhija ni rešila, žal tudi po zarezi leta 1918 niso bogvedi kaj izgubila na svoji nalezljivosti. Kaj je pomenil obstoj notranje avstrijskih kronovin tudi za nemško slovenski odnos, moremo še vedno brati pri dr. Karlu Rennerju. Postopanje nemško govoreče večine z manjšino v mešano govorečnih kronovinah pa je na nesreči ostalo tudi po oklicu republike na Koroškem, četudi so bili politični temelji 1. 1918 in danes bistveno različni.

„Neodvisna Avstrija ni le „evropska nujnost" v smislu zapadnih diplomatov medvojne dobe, ki so predvsem želeli izključiti Nemčijo iz podonavskega prostora. Evropa in ne nazadnje južni Vzhod potrebuje to deželo zaradi svojega morebitnega duhovnega poslanstva in svojstvenosti. Politično pa je postala sodobna Avstrija mala alpska republika, ki nima z nemškim nacionalizmom ničesar pridobiti. Nemška narodnostna nestrpnost določenih krogov v alpskih deželah je postala usodna že za monarhijo; da je pripravila pot k priključitvi, pa je resnica, ki je nobeden pameten ne bo osporaval.

„Po mojem mnenju bi Avstrija svoje moralno in politično stališče v Evropi le okrepila, če bi prikrojila svojo narodnostno politiko vzoru Švice. Avstrija ne bi ničesar izgubila, če bi postavila nasproti prisilnemu izganjanju Tita pravično in velikopotezno ravnanja z Južnimi Korošci.

„Narodnostna stremljenja Slovencev na Koroškem niso nujno iredentistična, kakor se to često misli. Zvestoba slovenski etnični in kulturni skupnosti ne izključuje avstrijskega patriotizma, lojalnosti avstrijski državi. Italijansko govoreči Tessinci so n. pr. prav tako dobri Švicarji kot prebivalci Berna in Basela. Razen tega je nemški element zaradi svoje politične in gospodarske premoči v zadnjih sto letih tako napredoval, da bi se mu resnično širokosrčne politike glede jezika ne bi bilo treba bati.

„Za kaj torej gre?

„Gre za vprašanje, ali bi bilo ponemčenje južno koroškega („windisch") jezikovnega področja zaželeno ali celo upravičeno. Mislim, da moram na to vprašanje odgovoriti z odločnim ne.

„Ni nam treba na široko razpravljati o etični vrednosti materinjskega jezika; gre pač za postavko najplemenitejše nemške kulture. Gre pa tudi za preizkušnjo demokracije. Pravica do rabe in gojitve lastnega jezika spada k človeškim pravicam, ki so jih razglasili Zedinjeni narodi. Moderna demokracija temelji na samoupravi povsod, kjer zahtevajo tako rešitev krajevne posebnosti.

„Šolski odnosi na Južnem Koroškem so glede manjšinskih pravic nezadovoljivi. Predpis o dvojezičnih šolah ni bil izveden. Ni dovolj učnih moči niti učnih knjig za slovenske učence. Pred kratkim so se celo pojavile tendence, ki skušajo z zakonom določeno ozemlje dvojezičnega pouka zožiti, zmanjšati. Enakopravnosti nemščine in slovenščine v javni rabi ni.

„Mislim, da bi bila demokratična Avstrija, edina še svobodna dežela v donavski kotlini, na vsak način zmožna pokazati celemu svetu, da naša nesrečna Evropa ni obsojena na svoja stara protislovja za vse večne čase. Pogumna, pravična in pametna jezikovna politika - tudi v praksi - na Južnem Koroškem bi bila viden prispevek k zbližanju dveh narodov, ki živita že tisoč let drug ob drugem.

(Konec na drugi strani.)

This is Slovenia

THE STONE OF DUKES IN CARINTHIA

Three Hundred Years of Slovenia's Independence

„Slovenes settled in their actual national territory in the 6th century. In the 9th century they were settled in a territory of about 70.000 square kilometres, extending from the river Tagliamento in Friuli and from Istria to the Lake Balaton, from the Gulf of Trieste to the High Tauern and the Danube at Linz and further on to Vienna. On this large area the Slovenes created an independant state, named Carantania, with actual Carinthia as its centre."

„The original democratic character of Carinthia is well known, symbolized as it was in the ceremony of enthronement of the Caranthanian Dukes. It could be said to be the first democracy on the European continent, especially in contrast with the aristocratic feudal system of the Germans. Jean Bodin, the author of the sovereignity conception of the modern State, characterized the Slovenian rite of inthronization in Carinthia with the following words: „The ceremony of the inthronization of Dukes in Carinthia has no rival in the world". And Aeneas Silvius, the later Pope Pius II, wrote about this rite in his „Asiae Europae elegantissima discriptio" that no other nation possesses an analogous example of official symbolism. In its full content the rite disappeared in the 15th century, but sill in 1728 the Emperor Charles VI received in Celovec the homage of the provincial estates as a reminiscene of the old Slovenian rite . . .

„For three hundred years the Slovenes enjoyed total political independence. The last Slovenian state formation, after the decline of Caranthania's independence, had been in the 9th century in Lower Panonia with its centre at Blatno jezero."

From a Memorandum

VELIKI SEJAVEC

8. oktobra 1917 umrl v Št. Janžu na Dol. gotovo eden največjih Slovencev tiste dobe **dr. Janez Ev. Krek.**

Njigovo delo je preobširno, da bi ga bilo možno zajeti v nekaj stavkih. Njegova veličina in njegova ustvarjalna ideološka delavnost sta toliki, da zasenčita vse poznejše javne delavce.

Kot duhovnik, ki je izšel iz naroda in delal za narod, se je držal gesla apostola Pavla: **Vsem postati vse!** Krek je bil Slovencem res vse. Za slovenski narod je delal in se je v delu zanj tudi izčrpal.

Krek je oče slovenske prosvetne organizacije Slovenske Krščansko socialne zveze, ki se je pozneje preimenovala v Prosvetno Zvezo. Krek je vedel, da mora biti narod izobražen, če hoče kdaj sam voditi svojo usodo. Zato je hodil na prosvetna predavanja, pisal za liste, govoril na tečajih, zbiral mladino okrog sebe na Prtovču, skratka, dajal je pobudo za praktično prosvetno izobraževalno delo na podeželju, pa tudi v mestih in trgih.

Delavstvo je imelo v Ev. Kreku svojega prvega učitelja in organizatorja. Ev. Krek je videl položaj delavstva, čutil prihajajočo nevarnost od strani brezbožnega in razrednobojnega marksizma, zato je dal delavcem tudi delavsko organizacijo na krščanskih socialnih načelih. Žal, da so njegovi nasledniki v letih po prvi svetovni vojni to organizacijo Jugoslov. strok. zvezo pripeljali v rdeče vode in je zato nastala kot protiutež nova katoliška delavska organizacija.

Za Mihaelom Vošnjakom je bil dr. Jan. Ev. Krek eden največjih **zadružnih organizatorjev.** „Černe bukve kmečkega stanu" pričajo, kako bistro je gledal Ev. Krek na položaj slovenskega kmeta, katerega je hotel videti svobodnega in prostega vaških oderuhov, ki so mu pili kri ter ga delali odvisnega. Ev. Krek je videl v zadružništvu temelj narodne in gospodarske osamosvojitve. Zato so prav v tej dobi, ko je bil Krekov vpliv največji, rastle hranilnice in posojilnice po Slovenijij in trgale slovenskega kmeta iz krempljev oderuhov. Poleg denarnega zadružništeva so nastajale še številne druge zadruge. Vse te zadruge so bile po njegovi zamisli združene v **Zadružni Gospodarski Zvezi.** Slovenski kmet in obrtnik sta se osamosvojevala in postajala vedno bolj vpliven činitelj javnem življenju. To je v glavnem zasluga dr. Ev. Kreka in njegovih sodelavcev.

Kljub temu, da je Ev. Krek tako odločilno posegal v slovensko gospodarsko življenje in ga usmerjal z zadružno smer, je ostal ubog in ob njegovi smrti ni bilo dovolj niti za pogreb. Njegova sestra Cilka je pripovedovala, da je morala večkrat pred bratom poskriti obleko in perilo. Ev. Krek je razdal vse, kar je imel odvišnega. Krščanski socialni nauk - pravičnost in ljubezen je oznanjal z vzgledom. Ni čudno, da je imel za seboj ves narod in da se ga je vedno bolj oklepalo delavstvo.

V političnem življenju je bil Ev. Krek glasnik nove dobe. Bil je poslanec dunajskega parlamenta. Gotovo ni bilo pred njim slovenskega poslanca, ki bi bolj nesebično delal za slovenske interese, kakor je to delal Janez Ev. Krek. Bil je človek širokega duševnega obzorja in plemenitega srca. Tuja mu je bila zahrbtnost in hinavščina. Verjel je v „bratstvo" južnoslovanskih narodov in ga povsod oznajal. Zveze s Hrvatsko niso bile nikdar tako prisrčne in globoke, kakor ravno v dobi Janeza Ev. Kreka. Po njegovi zamisli je bil leta 1912 v Ljubljani slovensko-hrvatski shod. Številne hrvatski duhovniki in drugi javni delavci so prihajali k Ev. Kreku po smernice za svoje delo med hrvatskim narodom.

Majniška deklaracija, katero je prebral v dunajskem parlamentu leta 1917 dr. Anton Korošec kot načelnik Jugoslovanskega kluba, **predvsem Evangelistova zamisel.** Slovenci, Hrvati in Srbi, ki žive v Avstroogrski monarhiji, naj se združijo v lastni svobodni državi. Verjel je v možnost trajnega sožitja, vedno pa je dodajal, da mora v novi državi, katero je predvideval, vladati velika, velika demokracija . . . Država mora biti zgrajena na pravičnosti in popolni enakopravnosti vseh državljanov, vsak narod mora biti v tej skupni državi svoboden in tako nemoteno razvijati ter gojiti narodnost in svojo kulturo. To je bil Krekov ideal.

Ev. Krek ni dočakal dogodkov, ki so sledili leto dni po njegovi smrti. Morda je bolje zanj, njegov idealizem, njegova vera v „bratsvo" in enakopravnost bi bili preveč ranjeni. To bi bil zanj, ki je bil po svoji naravi velika, nesebična duša, prehud udarec. Prihranjeno mu je bilo razočaranje nad „jugoslovanstvom".

Vse, kar imamo Slovenci velikega pokazati v teku zadnjega pol stoletja, je pretežno Krekovo delo, ali pa vsaj zamisel, katero so izvedli njegovi učenci in sodelavci. Nasledniki velikega sejavca so le dopolnjevali njegovo delo, kaj novega niso mogli več pokazati in ustvariti, deloma tudi zaradi tega, ker je bilo po Krekovi smrti vse slovensko kulturno, gospodarsko in politično delo osredotočeno predvsem v borbi za osnovne narodnostne pravice, katere so nam jemali „bratje" iz juga.

Prav je, da se Ev. Kreka spomnjamo in da se poglabljamo v njegove ideje. Učimo se pri Ev. Kreku predvsem velike in nesebične ljubezni do slovenskega naroda. V tem oziru je Ev. Krek vsem Slovencem najlepši vzgled in kažipot. Bil je sveča, ki se je používal v ljubezni do svojega naroda. Dal mu je vse, kar je imel. Bil mu je vse: Učitelj, organizator, politik, zadružnik, prosvetni delavec, skratka **bil je slovenski veliki sejavec.**

M.G.

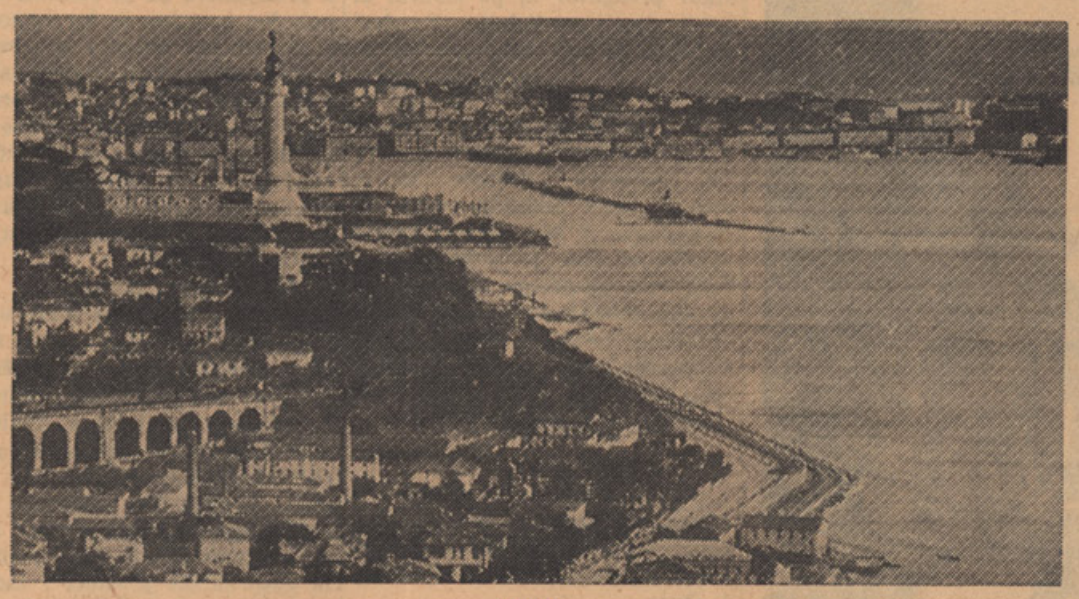

TRST

„Trst je grozno imenitno mesto. To priča že samo to, da se za to mesto že dolgo pipljejo sosednje države. Nemci trdijo, da . . . mora po vsej sili biti Trst južno pristanišče za brodovje velike Nemčije. Nasproti pa tudi Italijani svoje roke stegajo po tržaškem bregu in so pripravljeni darovati denarja in prelivati krvi, da se le mesto Trst pritisne novi zedinjeni Italiji. Za Trst teče torej huda pravda, zatorej vprašamo: Čigav je Trst? Mi, ki ne vidimo povsod samo le Nemcev in Italijanov, za nas, ki spoštujemo tujo lastnino in prepuščamo vsakomur svoje, mi odgovarjamo: Trst ni nemško, ni italijansko mesto . . . Trst **stoji na svetu, ki je lastnina slovenskega naroda, Trst je po legi mesto slovensko . . . Trst stoji na slovenski zemlji.**" (podčrtali mi)

Tako je zapisal Slovenec 1. 1866. K temu tudi danes nimamo kaj pristaviti. Tega dejstva ne bodo spremenili podpisi Tita in Italijanov na kupčijski pogodbi, niti botrinstvo Zapada. Politične sile morejo zgodovinski razvoj zadržati, ne pa ustaviti. Pot slovenskega naroda ostane prej kot slej: samostojna slovenska država v zaledju Trsta s Trstom kot svojim pristaniščem. Majhni narodi morajo včasih dolgo čakati, da uresničijo svoje cilje, toda uspehi ne izostanejo, če se ciljem ne izneverijo. Tudi za sodobne Slovence ta rakov korak ne sme pomeniti obupa in otopelosti, marveč povečane napore za uresničitev narodovih naravnih pravic!

IZ SLOVENSKEGA TISKA

Svoboda

„Ljudje v glavnem bežijo „zaradi slabih življenjskih prilik", kakor je zapisal TIMESOV dopisnik iz Avstrije. Kdo se bo čudil, če se mladi ljudje odločijo za beg, ker so siti stradanja in životarjenja? Siti večne enoličnosti in priganjanja k delu, katerega sadov ne morejo dostojno užiti. Naveličani novorazredne diskriminacije, kjer odloča partijska legitimacija, ne pa pridnost in podjetnost in znanje. Kako naj bo človek zadovoljen, ko pa mu oblast, meri kubične metre življenjskega prostora po politični zanesljivosti in z ozirom na to dovoljuje komunistom razkošna stanovanja in brezštevilnim uradom ponosne palače? Kako naj še kdo ima zaupanje v režim, ko kljub milijardi dolarski pomoči in stotinam milijonov posojil življenjska raven pada in stoji v Evropi - najnižje ? . . .

„Izzivajoče, da beži zlasti mladi rod. Tisti rod, ki ga komunistični režim že devet ali deset let izključno vzgaja in prevzgaja - očividno pa ga prevzgojiti ne more. Ali je mordal dal za ta rod pojasnilo tisti študent, ki so mu bila „obzorja preozka" in je izbral svobodo? . . .

„Vsi ti begunci so danes in jutri živi opomin svobodnemu svetu, idaje Jugoslavija dežela nesvobodnih, lačnih, raztrganih in nesrečnih ljudi. Ti begunci odrekajo nasilnemu režimu vso moralno osnovo, da bi govoril v imenu tlačenih narodov. Begunci so pred svobodnim svetom glasniki tistih milijonov, ki ječijo v domovini in čakajo od svobodnega sveta odrešenje. Tisoč let je slovenski narod krvavel, a izkrvavel ni; tudi zaradi beguncev ne bo! Dokler bo v njem kaj vere in hotenja po svobodi!"

Milan Stojadinovič za samostojnjo Hrvatsko.

Bivši predsednik jugoslovanske vlade, ki si je hotel utrditi svoj „fuehrerski" položaj pod zaščito osi Berlin-Rim s pripravljenostjo, da bi sosedom prepustil znatne predele države, je izjavil urednikom mesečnika Izbor, da so Srbi in Hrvati živeli stoletja v lastnih državah v prijateljstvu in celo vojaškem zavezništvu in da se bodo v narodnih in nodvisnih državah boljše razumeli in si vzajemno pomagali. Izjava je seveda povzročila pri nekaterih Srbih mnogo hude krvi.

Jugoslavija in Trst

„Svobodni slovenski tisk se vprašuje, zakaj je lani oktobra Tito tako rožljal z orožjem, ko so se Angloamerikanci v znani izjavi izrekli za zasedbo conce A po Italijanih, letos je pa lepo tiho, čeprav bo, kakor vse kaže, po nedavnih štiristranskih razgovorih prišlo praktično do istega učinka. Če bi uredniki teh listov brali KLIC TRIGLAVA, bi jim stvar bila jasna. Že davno smo opozarjali, da je nekako pred tremi leti Centralni komite KPJ pristal na consko razdelitev Tržaškega ozemlja med Jugoslavijo in Italijo. Kasneje smo razlagali, da so oktoberske titovske grožnje samo prestižnega značaja: šlo je za to, da se z večstransko diplomatsko potezo, pri kateri bi za vsako ceno morala sodelovati Jugoslavija, uniči marčna izjava iz 1. 1948, ki je obljubljala STO Italiji, in oktoberska izjava od lani, ki sama v sebi Italiji ni odrekala cone B."

Klic Triglava 1.VII., št. 149, str. 2., 20. sept. 1954.

Za telesno in duševno zdravje -

„Nobena stvar ne utruja bolj, kakor živeti le zase. Nobene stvari se človek preje ne naveliča, kakor če se peča le sam s seboj in če misli le na svoje lastne težave in skrbi. Živeti in delati za druge, to je radost in polnost življenja.

„Ne pečaj se torej preveč sam seboj, ampak misli na potrebe in težave drugih in kako bi jim mogel pomagati. . . "

dr. Ivan Ahčin, Zdrav duh v zdravem telesu, Družabna pravda 83, VII, str. 6.

Duhovnik in politika

XYZ piše v svojem pismu uredniku Klica Triglava (št. 148) tudi naslednje:

„Kaj ni SLS v beograjski skupščini obstojala iz večine poslancev - duhovnikov? In še danes večina slov. kat. duhovščine v zamejstvu peča s politiko . . . In saj še celo po begunskih kampih organizirajo SLS podmladek".

Nimam namena, da bi preiskoval točnost navedenih trditev XYZ-a, toda bile so povod, da bom skušal nanizati misli, ki jih že dolgo prenašam po glavi v zvezi z odnosom slovenske duhovščine do politike.

Načelno je vprašanje zelo enostavno. Na razpologo imamo dovolj cerkvenih dokumentov, ki so enoglasni v tem, da duhovnik nima ničesar iskati v strankarski politiki. Gotovo je kot državljan svoboden, da je član politične stranke, če smatra to za primerno in da odda svoj glas pri volitvah za določeno politično stranko, toda kot duhovnik, kot poslanec božji nima v strankarski politiki ničesar iskati.

Nekaj drugega je, kadar nastopajo na politični pozornici svetovno nazorsko opredeljene stranke, predvsem komunizem. Komunizem predstavlja poleg vsega drugega tudi organizirano brezboštvo, ki mu je borba proti Bogu in v Bogu zasidrani nravnosti važnejša kot gospodarske in družbene reforme. V tej svetovni borbi med vero in nevero duhovnik gotovo ne more ostati nevtralen - enako ne kot noben človek. Kdor hoče biti v tem boju nevtralen, vara samega sebe. S povdarjanjem svoje nevtralnosti krepi moč komunizma in pripravlja tla za nove komunistične zmage. Zaradi brezboštva, ki je sestavni del Komunizma, pošilja Cerkev poleg laikov tudi duhovnike v borbo proti njemu, pa naj se javlja v obliki „kulturnega" ali političnega boljševizma.

Poleg načelnega stališča moramo upoštevati tudi zgodovinske okoliščine, ki narekujejo včasih drugačno rešitev, kot jo nudi teorija, kadar ne upošteva vseh okolnosti.

Slovenci smo v dobi pokristjanjenja izgubili svoje plemstvo, ki se je upiralo krščanstvu predvsem zato, ker so mnogi oznanjevalci evangelija nosili s sabo tudi politično odvisnost dežele. Redki ostanki so se ponemčili, tako da smo ostali brez svojega takrat kulturno vodilnega stanu.

Ko se je začelo prebujati meščanstvo, je tuje politično okolje potegnilo za sabo tudi tiste Slovence, ki so se gospodarsko uveljavili. Ko se je v Evropi meščanstvo oprijelo ne samo političnega, marveč tudi bolj ali manj svobodomiselnega liberalizma, se je razkol med ljudstvom in meščanstvom še večal. Meščanska prosvetljenost mu je postala „tuja učenost", kateri ni zaupalo. Zato tudi ljudstvo ni pošiljalo svojih nadarjenih otrok v šole, razen kolikor je bilo upanje, da bodo postali duhovniki - gospod. Tako opažamo, da je v tej dobi tesno z narodnom povezan v glavnem le duhovnik, ki mu je vodnik ne samo v verskih zadevah, marveč tudi v svetnih. Slovenski narod je sprejemal temeljno svetno izobrazbo v nedeljskih šolah, ki so jih organizirali narodno zavedni kaplani in za katere je napisal škof Slomšek tako odličen učbenik „Blaže in Nižica v nedeljski šoli", da je našel pot celo na petrograjsko vseučilišče, duhovniki so mu snovali prosvetna društva, ustanavljali knjižnice, širili Mohorjeve knjige, ustanavljali zadruge, gradili prosvetne domove, organizirali delavce, mu zidali hiše in podobno. Brez požrtvovalnih slovenskih duhovnikov, ki jim po veliki večini niti imena ne vemo, bi slovenski narod gotovo ne dosegel današnje stopnje kulturne, če bi kot narod še obstojal.

Toda razmere se s časom spreminjajo. Otrok bi v prvi dobi ne mogel obstojati brez skrbne nege matere, toda ko doraste, je povsem naravno, da odloča sam o svojem življenju.

Tudi razvoj slovenskega naroda je šel naprej. Poleg svobodomiselno usmerjenega izobraženstva smo dobili tudi svetno katoliško izobraženstvo, katoliške kulturne delavce, katoliške organizatorje, katoliške politike. Dovoljno število katoliških laikov narekuje razdelitev področij: duhovniki, ki so doslej po sili razmer opravljali dela, ki niso bila v bistveni zvezi z njihovim poslanstvom, se morajo osredotočiti zopet na svojo prvenstveno nalogo, ki je posvečevanje ljudi, laiki pa bodo prevzeli opravila bolj svetnega značaja, med njimi zlasti politično delo, pa tudi gospodarstvo in podobno.

Duhovnikom se ni treba bati, da bi bili zaradi tega brez dela. Današnje človeštvo se je toliko oddaljilo od pravih temeljev, da kliče Cerkev na pomoč celo laike, da pomagajo pri hierarhičnem apostolatu Cerkve. **V dobi katoliške akcije pomeni veliko disonanco ter pomanjkanje čutenja s Cerkvijo, če še kakšen duhovnik sili na politično pozornico ali na področja, ki zadevajo predvsem vprašanje javne blaginje.**

CELJAN

AVSTRIJSKI LIST . . .

(Nadaljevanje s prve strani.)

„H koncu še eno pripombo: diskriminacija proti Slovencem v Italiji in Avstriji podžiga notranjo protizapadnjaško propagando komunističnega režima v Jugoslaviji. Modra narodnostna politika je torej v skupno korist svobodnega sveta v svoji obrambi zoper komunistično ekspanzijo.

„Južna Tirolska in Južna Koroška - dve podobi nerešenega, pa vendar zagotovo ne nerešljivega problema."

Politična reorganizacija rdeče Kitajske.

Malo pred peto obletnico rdečega režima na Kitajskem so komunisti odpravili še ono malo videza „združene fronte", ki so ga dali državi od začetka deloma iz potrebe in deloma za vabo naivnežem. Nova organizacija države, ki so jo uvedli letos junija, se naslanja na sovjetski vzor in daje komunistični stranki ter njenim voditeljem vso oblast. Povsem naravno jo odlikuje strogi centralizem, brez katerega ni komunizma. Vrstni red rdečih oblastnikov je: 1. Mao Tse-tung, 2. Chu-ten, 3.Liu Shao-chi, 4. Chou En-lai, 5. Chen Yun.

Ambasador Jugoslavije v ZDA na televiziji.

Kadar zaseda Organizacija zedinjenih narodov, prireja kanadska radijska in televizijska družba CBC v zvezi z OZN polurni televizijski prenos važnejših dogodkov zasedanja in pa komentarje. 5. oktobra je imel komentator razgovor z jugoslovanskim ambasadorjem v Washingtonu in ga je spraševal v glavnem glede sporazuma o Trstu.

Glavne točke ambasadorjevih izjav so bile:

Sporazum predstavlja kompromisno rešitev. Glavna razlika med izjavo ZDA in Anglije, da nameravata prepustiti cono A Italiji in sedanjim sporazumom je ta, da je bila prva izjava enostransko dejanje, sporazum pa pomeni svoboden pristanek prizadetih in začetek boljših odnosov med Jugoslavijo in Italijo. Poročilo o sporazumu bo poslano Varnostemu svetu, ker je o tem vprašanju razpravljal, od sveta samega pa zavisi, kaj bo nadalje podvzel.

Ko ga je komentator vprašal, kako da zunaji minister Popovič v svojem govoru pri OZN ni napadel Sovjetov, je ambasador odgovoril, da ni napadel nobene države. Zboljšanje odnosov med Jugoslavijo in SSSR je vzporedni pojav s splošnim znižanjem napetosti v mednarodnem ozračju.

Protikomunistična propaganda v Meki. Dva begunca iz sovjetske armade Hamid Rašid in Rusi Nazar sta sklenila, da bosta ukrenila nekaj proti komunistični propagandi ob priliki velikih muslimanskih romanj. Sovjeti so namreč začeli pošiljati „romarje" v Meko z nalogo, da širijo komunistično propagando. S pomočjo Ameriškega odbora za osvoboditev izpod boljševizma sta poromala tudi ta dva muslimana v Meko ter bila stalno za petami skupini 21 sovjetskih „romarjev". Ker je v Meki tudi več tisoč muslimanskih beguncev iz Sovjetije, sta kmalu našla obilno pomoč ter onemogočila njih propagando.

Protestantska socialna okrožnica. Po zgledu papeških okrožnic so dobili sedaj tudi protestanti uradno izjavo glede naobračbe krščanskih načel na gospodarsko življenje, ki jo je izdal „National Council of Churches".

Osrednja kanadska vlada kot tudi ontarijska vlada sta izrazili pripravljenost da stopita iz dosedanje rezerviranosti in storita nekaj za odpravo vedno bolj naraščajoče brezposelnosti. Predsednik osrednje vlade Louis St. Laurent je pred kratkim izjavil, da ima vlada v načrtu več gradbenih del, ki jih bo sedaj začela, ko je gradbena industrija začela kazati nazadovanje. Dobesedno je izjavil: „Posedujemo deželo, kjer bi moralo biti delo za vsakogar. Če nismo dovolj pametni, da bi organizirali narodno gospodarstvo, da bi nudilo delo za vsakogar, smo nepristojni". Tudi predsednik ontarijske vlade Frost je izjavil, da pripravlja obsežnejša javna dela.

NOVE KNJIGE IN REVIJE

Založba „Veritas" v Buenos Airesu je izdala v angleščini knjigo ameriškega Hrvata Johna Pintara „Four Years in Tito's Hell". Pisca je Tito obsodil na smrt, po posredovanju ameriškega konzulata so mu zmanjšali kazen na 20 let težke ječe. Po štirih letih so ga spustili, nakar je pobegnil v svobodo. V Lepoglavi je bil v sosednji celici poleg kardinala Stepinca. Glavni namen knjige je prikazati Tita ameriški javnosti takega, kakršen je, ne pa, kakršnega je slikala uradna propaganda med 2. svetovno vojno in bi ga rada zopet sedaj. Knjiga se naroča pri piscu: John Pintar, 245 Stockholm Str. Brooklyn 37 N.Y. Obsega 300 strani in stane $3.-

Ukrainian Congress Committee of America Inc. je v priredbi prof. V. Sichynskyga izdal zanimivo knjigo „Ukraine in foreign comments and descriptions". Delo obsega zbirko spominov, opisov in komentarjev tujih potnikov in opazovalcev, zemljevide ter mnogo avtentičnih podatkov iz geografskega, političnega, gospodarskega, verskega in kulturnega stanja Ukrajine v preteklosti in sedanjosti.

Napori Sovjetov za uničenje nacionalističnih teženj ukrajinskega naroda in borba Ukrajincev za samostojnost vzbujajo v svetu vedno večjo pozornost. Gradivo zbrano v tej knjigi bo gotovo vsem ki se zanimajo za ukrajinski ali pa za svoj nacionalni problem, nudilo zanimivo in nazorno sliko pogumnega tisočletnega boja za obstoj naroda, za pravice življenja na svoji zemlji in razvitje svoje kulturne smeri v stiku z najvišjimi ideali evropske in krščanske civilizacije.

V knjigi **Europe,** A Journey with Pictures (Anne Fremantle and Bryan Holme„ The Studio Publications Inc.) prinaša pod naslovom Jugoslavija kratek opis države. Sloveniji sta odmerjena dva odstavka, v katerih omenja Ljubljano, Postojnsko jamo, Bled, Bohinjsko jezero, soteske v dolini Save, Logarsko dolino, Maribor in Ptuj. Od osmih slik predstavlja Slovenijo samo ena: Otroka v narodni noši v Bohinju (v ozadju cerkev).

UMETNIŠKA RAZSTAVA

SLOVENSKA UMETNIKA GG. GORŠE IN KRAMOLC

Toronto je doživelo svojo prvo izključno slovensko razstavo likovne umetnosti. Prirejena je bila samostojno od umetnikov samih, brez pomoči kakoršne koli organizacije. To dejstvo je v toliko pomembno, ker kaže, v kako veliki meri sta si razstavljaca utrdila položaj in si znala pridobiti zanimanje občinstva.

Prvi vtis obiskovalca, ki je stopil v razstavni prostor v Eglinton-Gallery, je bil izenačenost in harmonija razstave, in to vzlic temu, da sta umetnika po svojem pojmovanju in po svojem izražanju prav različna: medtem ko je v Goršetovih kipih povdarek na kretnji, leži moč Kramolčeve umetnosti v poenostavitvi v linijo. Gorše zna dati mrtvi materiji življenje, da vsak trenotek pričakuješ, da se njegovi kipi zganejo, Kramolc pa ujame življenje in ga izrazi v linijah, na prvi pogled preprostih, ki pa se prikažejo opazovalcu kaj kmalu kot nemalo kompliciran in kondenziran izraz globokega doživetja. Grošetu je dano dvigniti materijo v nadčloveško sfero, Kramolcu, dati človeškega izraza vtisom, kakor jih more zajeti le oko in izluščiti le roka umetnikova.

Od skoroda konvencionalnega Grošetovega „Sv. Jožefa“ tja do Kramolčeve „starodavne pokrajine s pregibnim telesom“ krije razstava s svojimi 44 deli ogromno polje široko zajetega in globoko doživetega občutenja, in odraža na svojski način razvoj dveh enkratnih talentov, enega presenetljivo nanovo poživljenega v novi domovini, drugega v polnem razcvitu novega časa, ki išče, - in v Kramolčevi umetnosti tudi najde - novih poti, in orje ledino za nove generacije.

Posebne omembe vredne so Goršetove globoko občutene terakote „Križevega pota“; silno močan je njegov „Abraham“, čigar mogočna, umirjena in obenem obvladujoča gesta tolmači povsem novo pojmovanje, je pa tako prepričevalna, da se nehote sprašuješ, dali si nisi sam Abrahama vedno tako predstavljal. Istotako prepričevalen je „Sv. Frančišek“, a silna moč, izražena v „Abrahamu“, se v tem delu stopi v kretnji vabeče roke v nadmoč ljubezni. Lesena kompozicija „treh figur“ je verjetno izmed vseh razstavljenih kipov najbolj ornamentalna, a v njej se kaže poleg uravnovešene harmonije zasnove tudi višina tehničnega obvladanje materiala. Klasično lep in svojski v profinjeni kretnji je „peve“, ki je žel soglasno odobravanje in zanimanje gledalcev, kar je tembolj razveseljivo, ker nosi ta kip izrazito slovensko narodno noto. Odličen je „harmonikar“, ki kaže z gestami svojih drobnih, razgibanih udov Goršetovo razumevanje za mladost, dokazuje pa obenem, kako živo in mladnostno je vrelo njegovega ustvarjanja, kar se v ostalem izraža tudi v razgibanosti njegovega „Križevega pota“.

Kramolceve risbe - razstavil je le črno - belo grafiko, menda z namenom, da ne bi motil harmonije med svojimi in Goršetovimi delinas popelje v drugo sfero; vendar se pa umetnika srečata v presenetljivi sorodnosti pojmovanja „Kristusove glave“. Obe glavi izražata moč in abstrakcijo; ena, Kramolčeva v silnih, tekočih linijah zamisli, ki vzbudi v gledalcu nehote vtis Sinu človekovega, druga, Goršetova, prav tako silna v zasnovi, ki se dviguje nad vsakdanje estetske ozire in izkleše s smelo roko podobo Bogačloveka.

Izredno živ je potret „moje žene“, ki zajame igraje, z mojstrskimi potezami obraz, vzoren pa je obenem po dovršeni razdelitvi prostora v sliki in ima naravnost ornamentalen učinek. Morda ne vsakomur brez nadaljnega dostopni v svoji abstraktni koncepciji sta dve „kompoziciji“, ki se odlikujeta po svoji uravnovešenosti in pričata o mojstrovi zrelosti preko njegovih let, predvsem a se to izraža v začetkoma omenjeni „starodavni pokrajini“, ki se v njej vzorno razvozlja kontrast časa - morda risan del umetnikovega lastnega življenjepisa.

Seveda te vrstice ne morejo in tudi ne nameravajo dati izčrpnega popisa te prve slovenske umetniške razstave v Torontu; le kdor je sam imel priliko videti razstavljena dela, in morda tudi opazovati obraze obiskovalcev, le kdor je zapazil, kako se jim vnema in razžari pogled, kako se ta ali oni ni mogel odtrgati od kipa ali slike, kako je marsikatera roka nevedoma skušala slediti liniji ali ploskvi umetnine, ki je očarala gledalca, je mogel doživeti docela to razstavo.

Nam, ki smo smeli uživati vso to lepoto, ostaja živa v spominu in umetnikoma bi radi rekli malo besedico, a od vsega srca: Hvala!

F.L.Y.

O umetniški razstavi Gorše - Kramolc je poročal „The Canadian Register z dne 25. sept.

Koncert Glasbene Matice iz Clevelanda v Chicagu.

Koncert je gotovo veliki glasbeni dogodek, zlasti še, če je to koncert slovenskega pevskega zbora v Ameriki. Nedeljski koncert Glasbene Matice iz Clevelanda je bil tak veliki kulturni dogodek za Slovence v Chicagu. Imeli smo doslej več slovenskih pevskih nastopov domačih pevskih zborov, ki so poživili zanimanje za slovensko pesem v Ameriki. Vemo namreč, da je zanimanje za slovensko pesem merilo, da še živi med ameriškimi Slovenci slovenski duh. Ko bo slovenska pesem izumrla, bo položena v grob tudi slovenska narodna zavest.

Glasbena Matica v Clevelandu je poleg Korotana eden najbolj znanih slovenskih pevskih zborov. Ni sicer tako številčna kakor je Korotan, ima pa odlične pevske talente. Zanimivo je dejstvo, da je med mladimi pevskimi močmi velika večina takih, ki slovenski več dobro ne znajo, ljubijo pa slovensko pesem in se zanjo žrtvujejo. Okrog 40 pevcev in pevk se nam je predstavilo v nedeljo 3. oktobra ob 3. popldne v American Hall na 18. cesti. Dirigent Glasbene Matice je Tone Šubelj.

Dvorana je bila dokaj dobro zasedena, vsekakor pa bi pričakovali večje udeležbe. Slovenska pesem je vredna naših žrtev, posebno še, če jo podajate tako izvrstnem zbor kot je Glasbena Matica. Spored je obsegal 21 točk, v katerih so nastopali celotni zbor, ženski zbor, kvartet in solisti. Zboru se pozna izvrstna šola. Glasovi so lepo oblikovani, izgovarjava lepa in čista, pesmi so bile podane z občutkom. Slišali smo odlomke iz klasičnih oper, n.pr. „Nabucco“, Traviata“, „Seviljskega brivca“ in Gorenjskega slavčka, odlomek iz Sattner-Gregorčičeve Jeftejeve prisege. Posebno moramo pohvaliti kvartet: Edward Kenik-John Ferenčevič-Frank Bradach in Vencel Frank, ki je zapel narodne: Pri farni cerkvici in Urška; občinstvo je pevce nagradilo s tolikim odobravanjem, da so morali dodati še več lepih narodnih pesmi. Težko je reči, katera pesem je bolj ugajala, katera manj. Vse so bile v izbiri kakor v izvedbi prav dobre. Kot solisti so nastopali: Anne Safred, Carolyn Budan, June Babitt-Price, Edv. Kenik, Frank Bradach, Vencel Frank, Anton Mramor, Charles Yanchar in Anton Smith. Zbor je zaključil koncert z veličastnim „Aleluja“. G. F. Handel. Pri klavirju je dovršeno spremljala zbor Vera Slejko. Takih pevskih prireditev bi si želeli še več v Chicagu.

Na prireditvi je bil navzoč tudi titovski konzul. Ob tej priliki smo imeli priliko videti, s katerimi osebnostmi se je posebno rokoval. Organizatorjem prireditve, (ne mislimo tukaj Glasbene Matice) pa samo eno na uho: Pošteni Slovenci ne marajo v svoji sredi zastopnikov komunističnih titovskih oblastnikov.

Gč.

Kanadske delavske organizacije so štele v začetku letošnjega leta 1,267.911 članov, kar pomeni prirastek 48.000 članov ali 4% od enega leta preje. 83% organiziranih delavcev pripada trem velikim zvezam: Trades and Labour Congress of Canada (596.004), the Canadian Congress of Labour (360.782) in the Canadian and Catholic Confederation of Labour (100.312). Canadian Scene).

Priznanje katoliškim šolam. Marilyn Bell, ki je postala za nekaj časa središče zanimanja vsaj, cele Severne Amerike, ko je zmagla Ontarijsko jezero, je učenka katoliških šol, čeprav je sama protestantka. V nekem časopisnem. poročilu je bilo zapisano, da so ji hoteli starši ob preselitvi v Toronto preskrbeti dobro šolo. Čeprav so sami protestanti, so jo poslali v katoliške šole, enako pozneje tudi njeno sestro. Marilyn se je kljub velikim vabam odločila, da bo najprej končala šolo. Zanimivo je bilo tudi, da je dobila Marilyn osebne čestitke od kardinala McGuigana, dočim so zborovalci nekega protestantskega kongresa zavrnili predlog, da bi ji čestitali.

Kanadsko minstrstvo za naravne zaklade pripravlja načrt, kako bo posredovalo industrijsko izobrazbo Indijancem in Eskimom severnih pokrajin, ki jim grozi revščina zaradi stalno padajočih cen za kože, ki so bile doslej glavni vir njihovih dohodkov (Canadian Scene).

Med Slovenci

Iz Toronta

Slovenska zastava in slovenske narodne noše pri Marijini igri

Torontčani so imeli edinstveno priliko videti veličastno dramatizacijo dvatisočletne borbe med silami teme in silami krščanstva pod Marijin vodstvom. P. Daniel Lord, D.J., pisec neštetih brošur, ki se prodajajo pred cerkvami ter pisec stalne tedenske rubrike v katoliških tednikih, ki je bil nekoč sam igralec, je na svojski način prikazal vlogo Marije v zgodovini človečtva. V nepretrganem poteku je nanizal 7 prizorov iz sv. pisma in 21 prizorov iz zgodovine, za kar je uporabljal poleg osrednjega odra še dva stranska odra in dva vodnika - Luciferja in Gabriela. V zaključnem prizoru, ki predstavlja Marijino zmagoslavje, so nastopali kot posebna skupina tudi Slovenci v narodnih nošah in s slovensko zastavo.

V filmskem poročilu dnevniku o veličastnem zborovanju za Marijino leto v Chicagu smo videli v Torontu Slovenca in Slovenko v narodni noši, ko sta položila šopek pred Marijin kip.

Prvega kulturnega večera v Torontu se je udeležilo 39 oseb, kar je za take prireditve gotovo zelo razveseljivo. Upajmo, da prvotno navdušenje proti koncu sezone ne bo preveč splahnelo.

Po duhovni misli preč. g. Vukšiniča, ki je povdaril potrebo zbranosti in premišljevanja za delo, je preč. g. Rener predaval **o humorju v glasbi.** Humor v glasbi je nekaj bolj priložnostnega, toda tudi veliki skladatelji so radi skomponirali kaj humorističnega. Smetana pa je celo doživel svoj višek v Prodani nevesti ki jo je skomponiral, ko z resno opero ni doživel pričakovanega uspeha. Predavanje so ponazorile plošče dobrih primerov humorja v glasbi.

G. M. Malešič je govoril o **debati med katoličanom in anglikancem** ter pokazal na protislovja, ki jih je zbral iz njihovih virov. Zaradi številnih citatov, ki jim poslušalci niso mogli dobro slediti, so vodilne misli stopile nekoliko v ozadje in jih je naknadno povdaril v debati preč. g. Vukšinič.

Udeleženci so izbrali za tajnika g. Zdeneta Vižintina. Večer je zaključil prijateljski pomenek ob čaju.

Naslednji večer bo zadnji petek v oktobru v zavodu sv. Mihala.

Razveseljiva novost pri slovenskih prireditvah je bila sorazmerno velika točnost udeležencev, tako da se je večer pričel zelo blizu napovedane ure.

POZOR DEKLETA

Hitro, z lahkoto in poceni se morete usposobiti za dobro plačano delo na

PLUS ali SUMLOCK kalkulatorjih.

KRATEK TEČAJ TRAJA 25 DNI OD 1 DO 5 POPOLDNE
Na razpolago so tudi večerni tečaji.

Plus Calculator Training School

641 YONGE STREET, TORONTO - - - WA. 2-2454

Iz Chicaga

40 urno pobožnost pri Sv. Štefanu od 3. do 5. okt. je letos vodil p. Danilo Sedlar iz South Chicaga.

Fantka so dobili pri Franku in Jožici Vavpotič na 21. Place. Frank je predsednik tuk. podružnice Slov. Lige. Čestitke!

Slovenska Narodna Zveza za Chicago pričenja svojo sezono z občnim zborom in proslavo slov. narodnega praznika 29. oktobra v nedeljo dne 31. oktobra. Člani podružnice, pridite vsi!

Smrt uglednega slov. zdravnika. V Jolietu je umrl ugledni slovenski zdravnik v Chicagu dr. Jožef Uršič. Pokojnik je bil dolgo časa vrhovni zdravnik SKKJ. Pogrebni obredi so bili opravljeni v slovenski cerkvi sv. Štefana v Chicagu, nato pa je bilo truplo zopet prepeljano v Joliet in pokopano na pokolišču sv. Jožefa. Pok. dr. Uršič je bil znan kot odločen katoliški mož.

Koncert slovenskih pesmi bo priredil v nedeljo 24. oktobra slovenski pevski zbor fare sv. Štefana v novi cerkveni dvorani. Prvi del koncerta bo posvečen Marijanskemu letu, drugi del pa bo obsegal slovenske narodne pesmi. Pevski zbor vodi p. Vendelin. Prav je, da damo z veliko udeležbo vzpodbude pevcem in pevkam za njihov trud.

V soboto, 2 oktobra je proslavila slovenska oddaja na radiju v Chicagu štiriletnico obstoja. Pri slovenski oddajij popolne je častni predsednik Ameriško-slovenskega radijskega kluba, odvetnik in profesor prava na Loyolski univerzi John Zvetina pohvalil delo kluba. Ko je posredoval ameriškim krogom slovensko kulturo. Delo slovenske radijske ure so pozdravili tudi radijski zastopniki drugih narodnostnih skupin. Zvečer je bil lepo uspel ples v Pilsen Park Auditoriumu.

Na radijski oddaji AF of ABN je govoril v soboto zvečer 2. oktobra o Slovencih in slovenski protikomunistični borbi bivši urednik SD g. Mirko Geratič. Naglasil je, da ni razlike med moskovskim in beograjskim komunizmom. Slovenski del oddaje je zaključila pesem „V gorenjsko oziram se skalnato stran“.

Angleško odlikovanje Victoria Cross je staro sto let. Doslej ga je dobilo samo 1. 347 oseb, med njimi 90 Kanadčanov (Canadian Scene).

Meden Appliances

Television Sales and Service

Refrigerators - Washing Machines

1804 W. CERMAK ROAD

CHICAGO 8, ILL.

Slovenci kupujejo v slovenski trgovini

Joe Gomilar

1801 W. Cermak Road
CHICAGO, ILL.

Vse, kar potrebujete za kuhinjo, dobite pri J. Gomilarju, Tudi OKUSNE KRANJSKE KLOBASE, SUHE ŠUNKE, PREKAJENE SVINJSKE ŽELODCE. Prav sedaj pa ima IZVRSTNO KISLO REPO in AJDOVO MOKO.

Pridite, videli boste, da boste dobili dobro blago!

SVOJI K SVOJIM

V Indiji bodo spremenili dosedanji zakon, ki prepoveduje poroke za moške pod 18 in ženske pod 14 leti tako, da bodo starostno dobo dvignili na 21 oz. 18.

Jugoslavija je sklenila trgovinsko pogodbo s SSSR.

IZ SLOVENSKE ZGODOVINE

OKTOBER

21. 1934 je bilo dr. A. Koroščcu, dr. Kulovcu, dr. M. Natlačenu in dr. Ogrizku zopet dovoljeno svobodno gibanje.
23. 1848 v Trstu ustanovljeno prosvetno društvo „Slavjanski zbor.“
23. 1922 - Rimske konvencije: sporazum z Italijo glede Zadra, Reke in obmejnega prometa.
24—27. 1926 ženski kongres na Bledu.
27. 1835 rojen v Podreči na Sorškem polju pesnik Simon Jenko.
27—29. 1928 proslave 10 letnice osvoboditve.
28. 1918 Avstro-ogrska monarhija preneha bivati.
28. 1918 uradni začetek oddaj slovenske radijske postaje.
20. 1918 Razglasitev slovenske samostojnosti. Narodno veče razglasi Državo Slovencev, Hrvatov in Srbov.
29. 1928 Skupna seja ljubljanskega in mariborskega oblastnega odbora, ki je obnovila zahtevo po Zedinjeni Sloveniji.
30. 1598 V Ljubljani objavljen ukaz za izgon uporniih protestantskih družin.
31. 1918 imenovana prva slovenska vlada v Ljubljani. Predsednik J. Pogačnik.
31. 1941 Nemški okupator je začel izseljevati Slovenec iz brežiškega in krškega okraja in naseljevati tam Nemce.

NOVEMBER

V novembru 1914 je bila ustanovljena v Ljubljani Tiskovna zadruga.
1. 1918 Narodni svet v Mariboru je imenoval majorja R. Maistra za generala, ki je nato razorožil nemške vojake in zasedel Maribor.
2. 1893 je izšla v Ljubljani prva številka Delavca.
5. 1893 je bilo ustanovljeno v Ljubljani delavsko politično društvo „Bodočnost“.
4. 1918 je izšla prva številka Uradnega lista narodne vlade SHS v Ljubljani.
7. 1919 je bil imenovan za predsednika deželne vlade dr. Žerjav.
7. 1929 je izšel zakon o banskih upravah.
9. 1918 ženevski pakt, v katerem je Pašič uradno priznal državo Slovencev, Hrvatov in Srbov. Sklenjeno je bilo, da bo do ustave vladala skupna vlada 12 ministrov, od katerih jih bo 6 imenovala srbska vlada 6 pa Narodno veče.
16. 1894 so v Kropi na Gorenjskem osnovali prvo kovinarsko zadrugo, toda delavci so si priborili vstop vanjo šele s stavko 1. 1904.
16. 1918 Slovenščina postane učni jezik v vseh šolah Slovenije.
20. 1813 Rojen slovenski filolog Franc Miklošič.

Slovenska trgovinska mornarica

Dr. F. J. poroča v „Gospodarstvu“, ki izhaja v Trstu, da ima 1. januarja t.l. ustanovljeno podjetje „Slovenija-linija“, ki ima sedež v Ljubljani in luko v Piranu, naslednje ladje: Labod (350 t), Nanos (230 t) in Devin (110 t) - vse tri lesene, staro jekleno ladjo Sirob (525 t), kar vse je prevzelo po likvidirani družbi „Val“, in dve novi jekleni ladji: Gorenjka (2.300 t) in Štajerka (1.200 t).

Mariborska industrija

Na letošnji razstavi „Mariborski teden“ so pokazali, da je bila mariborska industrija lani udeležena z 32% v celotnem izvozu Slovenije. Ta delež so si razdelile: Mariborska tekstilna tovarna 92,06%, mariborska livarna 2,37%, Predilnica in tkalnica 2.09%, Elektrarna Mariborski otok 1.56%, Tovarna volnenih in vigogne izdelkov 0.93%, Tovarna avtomobilov, Delavnica železniših vozil, „Surovina“, „Zlatorog“ Tovarna mesnih izdelkov, Industrija lesnih proizvodov in „Konstruktor“ pa ostalih 0.99%.

Zmogljivost nove hladilnice v Mostah bo znašal 120 vagonov mesa.

Električni plavž v štorah je začel topiti železo.

V Zagrebu je bil letos svetovni kongres za zaščito otrok.

SLOVENSKA NARODNA ZVEZA V KANADI

PRIREJA V PROSLAVO

36 letnice proglasitve svobodne Slovenije, dne 29. oktobra 1918. in 110. letnice rojstva slovenskega pisatelja Josipa Jurčiča

AKADEMIJO,

ki se vrši v nedeljo 24. oktobra 1954. ob 7 uri zvečer v veliki dvorani Kolumbovih Vitezov (Columbus Hall) na Sherbourne in Linden ulici.

1.) THE QUEEN,
2.) POZDRAV,
3.) MOŠKI ZBOR POJE POD VODSTVOM ČASTITEGA G. M. RENERJA,

Z. Prelovec:	**Oj, Doberdob!**
V. Vodopivec:	**Vojaci Gredo**
J. Aljaž	**Soči**
V. Vodopivec:	**Žabe**

4.) SLOVENSKI DRAMATSKI KROŽEK PRIREDI NARODNO IGRO S PETJEM V PETIH DEJANJIH

„DOMEN”

PO JOS. JURČIČU SPISAL: IVAN ČESNIK.
Režija: S. BRUNŠEK **Scena: J. VIZINTIN in V. MAUKO**

5.) SLOVENSKA NARODNA HIMNA.

DVE URI PRED AKADEMIJO IN DVE URI PO NJEJ BO ODPRTA V ISTIH PROSTORIH RAZSTAVA SLOVENSKIH NARODNIH IN UMETNIH IZDELKOV.

TUDI VPRAŠANJE ZASEBNE LASTNINE

Klic Triglava se v 148. številki pritožuje, da razni slovenski listi ponatiskujejo članke, ne da bi povedali, kje so jih dobili. Izrecno omenja Ameriško domovino in Demokracijo. Takole piše:

„Kar je tvoje, je moje, kar je moje, te pa nič ne briga." Take razlage komunističnega pojmovanja zasebe lastnine smo večkrat slišali. Zlasti vneti protikomunistični časopisi so ponavljali šalo, dokler ni izgubila ostrine. Mednje vsekakor spada AMERIŠKA DOMOVINA.

„Od sile nas je zato presenetilo, da ta list, ki zastopa katoliška načela in ki izhaja v ameriškem izobilju, ne loči med „mojim" in „tvojim" in si prilašča, kar mu ne pripada. AMERIŠKA DOMOVINA je namreč prepisala članek „Evropa gleda Jugoslavijo" iz KLICA TRIGLAVA štev. 142., ne da bi povedala, s čigavim perjem se ponaša. Prav dobro razumemo, da prevzemajo list skušnjave, ko drugod bere dobre članke. Prav radi tudi dovolimo povzetke iz našega lista. Zakaj si Slovenci ne bi med sabo pomagali. Toda nekaj povsem drugega je, kadar nekdo vzame, ne da bi vprašal in ne da bi se zahvalil.

„Zanimanje za omenjeni KLICOV članek je bilo na splošno precejšnje. Goriški KATOLIŠKI GLAS ga je pontisnil in pošteno pripisal, da ga je povzel iz KLICA TRIGLAVA. Z malenkostnimi spremembami je AMERIŠKA DOMOVINA ponatisnila članek kot svoj uvodnik ter spodaj čudovita pritisnila omembo:" Po „Kat. glasu". Če prepis članka ne bi bil tako dober, bi mislili, da so v Ameriki slabo brali KATOLIŠKI GLAS.

„Tudi tržaška DEMOKRACIJA je dobra dva tedna po KLICU pisala o Ekonomski komisiji za Evropo in njeno poročilo je neverjetno podobno KLICOVEMU, le da je nekoliko zgoščeno. Tudi tukaj se moremo le čuditi, kajti DEMOKRACIJA ne pove, čigav je sestavek.

„Jasno je, da se ne moremo sklicevati na zakon o pravici ponatisa, kajti stroški procesa bi v vsakem primeru bili večji, kot si jih more slovenski časopis v tujini privoščiti in mednarodni dogovori so zapleteni. Kot mnogokrat se morajo tudi v tem primeru časopisi ravnati le po lastni poštenosti. Nad njimi ni drugega sodnika kot lastna vest in njihovi bralci. Odgovornost časopisa je v splošnem večja kot odgovornost posameznika. Toda zaradi časopisove brezosebnosti se vtihotapijo vanj ciganske navade, o katerih posameznik niti misli ne bi. A če ne bomo pazili na malenkosti, ne bomo imeli dobrega in poštenega tiska."

K tej pritožbi Klica Triglava bi dodal še to, da sem imel že sam podobne slabe izkušnje z uredništvom Ameriške domovine, ki je ponastisnilo nekaj mojih člankov iz Koroške kronike, ne da bi vprašalo mene ali Kroniko za dovoljenje. Sam sem za ponatise zvedel šele, ko je nekdo - takrat sem živel še v begunskem taborišču v Gradcu - hotel deliti z mano paket, ki sem ga baje dobil od Ameriške domovine kot honorar za članek. V koliko je mož mislil zadevo s paketom resno, ne vem, vem pa, da na pismo, ki sem ga pisal uredniku, nisem dobil nikakega odgovora. Imelo pa je uspeh v toliko, da pozneje mojih člankov niso več ponatiskovali, vsaj kolikor sem mogel ugotoviti po drugih, ker lista sam nisem dobival.

Zdi se mi, da tako „časopisno krajo" olajšuje splošno podcenjevanje duhovnega. Toda zavedati se je treba, da je duhovno delo mnogo težje od telesnega. Čeprav je res, da širjenje duhovnega dela, knjige, članka, razprave ali podobnega avtorja ne oškoduje v tem smislu, da bi ga oropalo njegovih idej ali formulacij, marveč ja avtor navadno še vesel, če se njegove ideje širijo, **je zahteva naravnega prava, ki velja brez ozira na pisane postave, da se vsaj pove, kdo je sestavek oz. delo sestavil, če si priobčitelj že ne preskrbi predhodnega odobrenja avtorja.**

Ko je Klic Triglava povsem upravičeno javno protestiral proti takemu ravnanju, upajmo, da se podobni primeri v slovenskem časnikarstvu ne bodo več ponavljali, zlasti ne v listih, ki niso komunistični.

R. Čuješ.

SE ŽELITE UČITI ANGLEŠČINE ALI FRANCOŠČINE?

Novonaseljeni Kanadčani, ki ne morejo obiskovati predavanj o jeziku in državljanstvu, morejo dobiti brezplačno knjige za samouke, če naslovijo prošnjo na „Canadian Citizenship Branch", West Block, Ottawa.

Izpolnite spodnji kupon in ga pošljite na oddelek za kanadsko državljanstvo. Če napišete isti naslov, kakor je naveden zgoraj, Vam ni treba plačati poštine.

Zaznamujte, katerega jezika se hočete učiti

ANGLEŠKI ( ) FRANCOSKI ( )

Vaše ime in naslov (v tiskanih črtah)

.....

.....

.....

MINISTRSTVO ZA DRZAVLJANSTVO IN VSELJEVANJE

Hon. J. W. Pickersgill, P.C., M.P. Minister

Laval Fortier, O.B.E., Q.C. Namestnik ministra

TISKOVI ODSEK „SLOVENSKE DRŽAVE" SPREJEMA NAROČILA

ZA VSE VRSTE TISKOVIN

(vizitke, vabila, letake itd). s slovenskimi črkami. Po želji tudi v drugih jezikih.

Hrvastki glas o programu SLS

Hrvatski mesečnik, Vidici, ki izhaja v Buenos Airesu, prinaša v avgustovi številki članek z naslovom „SLS za Slovensku Neovisnost?". Člankar ugoravlja, da je program stranke v nasprotju z izjavo predsednika dr. Mihe Kreka, ki se je na sestanku svojih pristašev v Clevelandu spomladi t.l. izrekel proti ideji samostojne slovenske države. „ . . . opazovalec političnih razmer se ne more otresti vtisa, da hoče SLS nastopiti bolj radikalno smer v želji„ da paralizira akcijo omenjega „akcijskega odbora", ki mu načeljuje dr. Žebot". Glede odločitve naddržavne povezanosti Slovenije po narodnem plebiscitu piše člankar: „Če torej mora slovenski narod z narodnim glasovanjem odločiti vprašanje svojih bodočih odnosov do ostalih južno slovanskih narodov, mora pri tem upoštevati tudi voljo teh narodov. Ker je za hrvatski narod že jasno, da hoče samo in izključno svojo neodvisno in suvereno državo, bodo morali Slovenci pri oblikovanju svoje odločitve upoštevati ne samo svoj zemljepisni položaj, nego tudi voljo Hrvatov. Pot iz Ljubljane v Beograd ali Sofijo ne vodi mimo, marveč skozi Zagreb in Hrvatsko. Slovenci so brez ozira na strankarsko orientacijo znani kot realistični politiki. Zato upamo da teh temeljnih dejstev v bodočnosti ne bodo pozabili. Pozabljivost v preteklosti ni prinesla nič dobrega niti njim niti nam ter je samo kalila odnose med dvema narodoma, res ne bi morala imeti spornih vprašanj."

Kanadski oblasti bodo zavrle dotok vseh novih priseljencev, ki nimajo zagotovljene zaposlitve, ker pričakujejo povečano nezaposlenost v zimskih mesecih.

Paberki

Mednarodno zborovanje Marijinih družb.

8. septembra t. l. se je pričel prvi mednarodni kongres Marijinih družb v Rimu. Zbralo se je nad 10.000 delegatov iz 60 dešel. Zborovalcem je govoril tudi Pij XII., ki je ponovno naglasil pomen konstitucije „Bis saeculari" iz 1. 1948, ki naj vodi vse delo Marijinih družb. Papež je pohvalil geslo kongresa „Večja božja slava, po boljši izbiri, večji povezanosti s hierarhijo in večjim sodelovanjem z drugimi družbami apostolata" češ da prav te besede izražajo glavne misli njegove konstitucije. Papež je naglasil, da niso Marijine družbe „pobožne družbe, **marveč šole popolnosti in apostolata"** in spadajo **„med najbolj avtentične oblike katoliške akcije".**

Petega svetovnega kongresa katoliških bolniških sester v Quebecu sredi septembra se je udeležilo nad 1000 delegatov iz 24 dežel.

Na 43. kongresu interparlamentarne unije na Dunaju so člani madžarske delegacije izjavili, da je že sklenjeno, da bo kardinal Mindszenty kmalu izpuščen z namenom da bi pripravili madžarske kmete, da bi dvignili proizvodnji kmeških pridelkov.

Abesinski cesar Haile Selassie je izročil vodstvo vseučiliškega kolegija v Addis Ababi jezuitom. Kolegij je pod osebnim cesarjevim prokroviteljstvom in ima dovolj denarja za poslopja in učila. Jezuiti so se morali obvezati, da bodo nastopli v laični obleki ter ne bodo učili katoliške vere niti posredno, še manj seveda neposredno.

26. septembra so Ukrajinci zborovali v protest proti sovjetskim proslavam, ki razlagajo perejslavsko pogodbo iz 1. 1654 kot prostovoljno priključitev Ukrajine Rusiji. Zastopnik društva American Friends of ABN, v katerem so zastopani tudi Slovenci, so izročili Ukrajincem spomenico, v kateri izražajo solidarnost z Ukrajinci proti sovjetskemu potvarjanju zgodovine.

Mekadonske zahteve

Makedonska politična organizacija je imela letos začetku septembra. svoje 33. letno zborovanje v Akronu, Ohio. Zborovalci so sprejeli posebno spomenico, v kateri zahtevajo ustanovitev svobodne in neodvisne makendonske države, ki naj bo organizirana po švicarskem vzoru. Če pa to trenutno ne bi bilo mogoče, naj se postavijo makedonske province pod protektorat Zedinjenih narodov. Pozneje pa naj se izvede plebiscit ljudstva pod nadzorstvom edinjenih narodov, ki naj odloči bodočo organizacijo neodvisne Makedonije.

CBC se je na pristik občinstva končno odločila, da je pripravljena oddajati program pom. škofa Fultona Sheena „Življenje je vredno življenja". Sedaj je treba dobiti dovoljenje od družbe v ZDA, ki proizvaja ta program.

Attleju so predstavili na Kitajskem tudi dva katoliška duhovnika v delegaciji „kitajskih krščanskih voditeljev." Po poročilih iz Hong Kong sta bila ta dva „katoliška" duhovnika iz katoliške Cerkve izobčeni Li Yin-tao, ker se je pridružil od komunistov ustanovljeni „reformirani cerkvi" ter Ma Wenchun, ki je vodja „progresivne cerkve."

Poljska zveza na škotskem je poslala prošnjo predsedniku Eisenhowerju ter ministrskemu predsedniku Churchillu za ustanovitev poljske armade pod poljskim poveljstvom zlasti sedaj, ko so Francosi odklonili sodelovanje pri Evropski obrambni izvezi.

V Nijmegenu na Nizozemske so imeli redek primer, da sta darovala istočasno novo mašo oče in sin. Oče je stopil po smrti svoje žene k jezuitom in bil posvečen za duhovnika. Njegov najstarejši sin je daroval novo mašo istočasno z očetom, asistirala sta mu pa njegova mlajša brata, ki bosta tudi kmalu posvečena za duhovnika. Vsi so člani jezuitskega reda.

Kristonosc so izdali že osmo knjigo z naslovom „Stop, Look and Live." Knjigo je napisal ustanovitelj James Keller, M. M. Knjiga hoče opomniti povprečnega človeka, koliko dobrega more storiti z božjo pomočjoj za izboljšanje sveta. Knjiga vsebuje primerne misli za vsak dan leta.

Iz Jugoslavije sta pobegnila z letalom v Gradec 34 letni mehanih in 20 letni električar, ker so jima oblasti zavrnile vse prošnje za izselitev v Avstralijo.

Kanadski dnevniki so dosegli skupno naklado 3,800.000 izvodov dnevno. Časopise razčava kakih 25.000 fantov, ki so pred kratkim slavili svoj poklicni dan.

COSULICH BOŽIČNI PAKETI

Ekspresna odprava v 15—25 dneh.

Vsi paketi so carine prosti

PAKET ŠT. 71 **$ 13.60**
10 kg. sladkorja
5 kg. riža
3 kg. kave Ia

PAKET ŠT. 28 **$ 10.15**
5 funtov kave Ia
5 funtov sladkorja
5 funtov masti
5 funtov riža

PAKET ŠT. 91 **$ 15.-**
22 funtov sladkorja
11 funtov riža
6 funtov kave Ia
¼ funta popra, celega
1 funt ceylonskega čaja

PAKET ŠT. 84 **$ 8.35**
3 kg, kave Ia
1½ kg. riža

100 funtov najfinejše bele moke **$ 11.50**
3 kg kave minas **$7.70**

Če želite, da plačamo 200 dinarjev poštne takse, dodajte 75c za vsak paket ali vrečo.

ZAHTEVAJTE POPOLNI CENIK Z VELIKO IZBIRO NAŠIH POZNANIH STANDARNIH PAKETOV TER Z NAVODILI ZA SESTAVLJANJE PAKETOV PO VAŠI ŽELJI.

Pošiljamo tudi: kolesa, Singerjeve šivalne stroje, radijske aparate, blago itd. Vse odpošiljamo iz lastnega skladišča v Trstu. Pošiljke so zavarovane za delno in celotno izgubo. Kakovost blaga je vedno prvovrstna.

VSA NAROČILA IN PISMA POŠILJAJTE NA:

BRANCO COSULICH

279 Queen St. West, Toronto 2B, Ont. Canada Tel. EM. 6-3877

Cena je enaka za USA in kanadske dolarje.

VAŽNO OBVESTILO

SLOVENSKA EKSPRESNA AGENCIJA

VAM NUDI SEDAJ ŠE VEČ:

BOGATO izbiro vseh vrst paketov, z najpotrebnejšo hrano, ki jo primanjkuje v starem kraju.

PRODAJO voznih listkov za prekomorska potovanja, za vse sezone.

DENARNE pošiljke v stari kraj, proti jamstvu.

PIŠITE NAM TAKOJ ZA BREZPLAČNE INFORMACIJE!

A. STARMAN

153 Sanford Avenue - - - Ottawa 5, Ont.

FRITZ IN HILDA DOLESHELL

VIENNA HOME BAKERY

SLAŠČIČARNA IN KAFE-ESPRESSO

Centrala: 532 Eglinton Ave., W. - Tel.: MA. 2994

Podružnice:
211 Avenue Road - Tel.: WA. 3-2160
426 Spadina Ave. - Tel.: EM. 6-1278.
609 Mount Pleasant - Tel.: HU. 8-2381

Rženi kruh - soljenci - torte. Desetletna izkušnja jamči prvovrstno kakovost.

Slovencem v Tororntu in ok olici se priporoča

SLOVENSKI ODVETNIK IN NOTAR

KARL VIPAVEC

1486 Dundas St. West - - OL. 4269

Strokovnjaki v hladni trajni, barvanju, beljenju in friziranju.
Odprto dnevno od **9** zjutraj do **6** zvečer, ob torkih in petkih od **9** zjutraj do **9** zvečer.

KRESS BEAUTY SALON

RU. 1-2921, 1194 Eglinton Ave. W., Toronto
Postrežemo vam v angleščini, slovenščini, hrvaščini, nemščini, madžarščini, ali italijanščini..

Priporočamo slovenske potniške agencije

Transmundial

Toronto, 258 College, WA 3-4868
Tudi v Montrealu in Hamiltonu

L'EUROPE DINING ROOM

469 Bloor Street W. WA. 1-6269

Prvovrstna evropska hrana. Odlična postrežba. Po naročilu rezerviramo prostore za gostije.

KUPUJTE PRI TVRDKAH, KI OGLAŠUJEJO V SLOVENSKI DRŽAVI!

Slovenska država izhaja vsakega 20. v mesecu. Naroča se pri upravi, 61 McFarland Ave., Toronto 10, Ont. Canada. Letna naročina znaša: za ZDA in Kanado 3.- $, za Argentino 20.- pezov, za Braziljo 50 kruizeirov, za Anglijo. .75£, za Avstrijo 30.- šilingov, za Avstralijo 2 avstr. £, za Italijo in Trst 600.- lir, za Francijo 500.- frankov. Naročniki v Argentini morejo poravnati naročnino tudi v upravi Slovenske poti.